

Prima instanță: Jud. Botanica mun. Chișinău (jud. S. Garștea-Bria)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros)

DECIZIE

26 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva, Oleg Sternioală

Luiza Gafton, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Costin Serghei, prin intermediul avocatului Chirica Iurie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae împotriva lui Costin Serghei cu privire la determinarea după coproprietarii defuncți Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae a dreptului de proprietate la cota-parte ideală a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău, în mărime de $\frac{1}{2}$ pentru fiecare, obligarea pârâtului să nu creeze reclamanților obstacole pentru acces și posesiune a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 03 august 2016,

c o n s t a t ă :

La 31 iulie 2015, Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae s-au adresat cu o cerere de chemare în judecată către Costina Dina privind determinarea după coproprietarii defuncți Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae a dreptului de proprietate la cota-parte ideală a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău, în mărime de $\frac{1}{2}$ pentru fiecare, obligarea pârâtului să nu creeze reclamanților obstacole pentru acces și posesiune a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae sunt fii lui Lutețchii Veaceslav (decedat în 2007), respectiv sunt și nepoții lui Lutețchii Nicolae (decedat în 2010).

Explică, că raportul de rudenie sus-menționat a fost stabilit prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr. 2-957/2011 din 10 octombrie 2011, prin care reclamanții Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae au fost recunoscuți ca copii din afara căsătoriei lui Lutețchii Veaceslav.

Întrucât la momentul decesului tatălui lor (decedat în 2007) și bunelului lor (decedat în 2010) reclamanții nu au fost recunoscuți oficial în calitate de copii lui Lutețchii Veaceslav și nu au fost chemați la moștenire, averea tatălui lor constând în ½ din apartamentul nr. 76, situat pe adresa bd. Traian 9, mun. Chișinău, a fost moștenită integral în anul 2008 de bunelul lor- Lutețchii Nicolae, ultimul devenind proprietarul unic al apartamentului.

Afirmă că, după decesul bunelului reclamanților toată averea succesorală a fost moștenită în anul 2011 de către soția lui Lutețchii Nicolae- Dina Costina, care peste o lună după ce a devenit proprietar a înstrăinat apartamentul sus-indicat fiului său Serghei Costin, oformând contractul de donație nr. 1004 din 12 martie 2012.

În perioada anilor 2012-2014 reclamanții au inițiat și au fost implicați în proceduri judiciare privind revindicarea dreptului său de moștenitori legali ai averii tatălui și bunelului lor Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae, anularea tuturor actelor notariale și tranzacțiilor de înstrăinare a averii succesorale, cu revenirea la situația inițială de la momentul decesului tatălui lor.

Prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Botanica din 28 februarie 2013 (menținută prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013 și decizia Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2014 au fost anulate toate actele translativ de proprietate de la momentul decesului tatălui reclamanților privitor la apartamentul nr. 76, situat pe bd. Traian 9, mun. Chișinău, ce constituie obiectul moștenirii lăsate de către tatăl și bunelul lor cu repunerea reclamanților în dreptul de a moșteni averea tatălui și bunelului lor.

Relevă reclamanții că, la 11 februarie 2014 au depus pe numele notarului public Viorica Baldalova cerere privind acceptarea moștenirii lăsate de către tatăl și bunelul lor Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae, solicitând totodată deschiderea dosarului succesoral și eliberarea certificatului de moștenitor.

În continuare susține că, la 04 februarie 2015 de către notarul public Viorica Baldalova li s-au eliberat certificate de calitate de moștenitor al averii tatălui și bunelului lor Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae.

În luna februarie 2015, de către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău au fost operate modificările de rigoare în Registrul bunurilor imobile, în urma cărora au fost anulate toate actele translativ de dreptul de proprietate cu privire la apartamentul nr. 76, situat pe adresa bd. Traian 9, mun. Chișinău, apartamentul fiind înregistrat după tatăl și bunelul lor Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae, cu titlu de proprietate comună în devălmășie.

Susține reclamanții că, după reînregistrarea averii succesorale după proprietarii defuncți, în prealabil eliberării certificatelor de moștenitor pe numele reclamanților și pârâtei a fost și este necesar de a determina cotele-părți deținute de către proprietarii

defuncți Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae în apartamentul nr. 76 situat pe adresa bd. Traian, 9 mun. Chișinău (nr. cadastral: 0100112.129.01.076), ceea ce e posibil doar cu acordul tuturor moștenitorilor și/sau coproprietarilor, conform prevederilor art. art. 344-345, 346-347, 366, 369, 370 al Codului Civil, dispozițiilor art. 66 al Legii RM nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat.

Prin urmare, reclamanții de comun acord cu pârâta Costina Dina urmează să determine cotele-părți ce revin proprietarilor defuncți ai masei succesoriale.

Precizează reclamanții că, ambii proprietari defuncți au participat la privatizare, fapt confirmat prin certificatul Consiliului Municipal Chișinău seria/nr. TS 0010866 din 08.04.2008 înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău.

Astfel, potrivit prevederilor legale - art. 346 alin. (1), art. 366-370 al Codului Civil, cotele-părți ale proprietarilor defuncți se prezumă a fi egale, respectiv - lui Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae revenind câte $\frac{1}{2}$ din apartament.

Însă pe parcursul perioadei de jumătate de an (februarie - iulie 2015) pârâta se eschivează sub diferite pretexte de a se prezenta la notarul public Viorica Badalova pentru ca de comun acord cu reclamanții să determine cotele-părți ale proprietarilor defuncți în apartamentul vizat, ceea ce la rândul său face imposibilă eliberarea pe numele reclamanților de către notar a certificatelor de moștenitori și înregistrarea dreptului de proprietate asupra averii moștenite, reclamanții fiind ținuți abuziv în suspans și în imposibilitatea valorificării efective a dreptului său la moștenire a averii lăsate de tatăl și bunelul lor.

În perioada sus-indicată reclamanții de nenumărate ori au contactat pârâta în problema dată (inclusiv în scris), însă fără vreun rezultat concret. Începând cu luna februarie 2015 și până la momentul actual, pârâta Dina Costina continuă să ocupe și să posede unipersonal apartamentul - obiectul moștenirii, chiar în pofida faptului că, dreptul său sau a feciorului său de proprietate asupra acestui apartament a fost anulat.

Invocă că, pârâta categoric refuză accesul reclamanților în apartamentul dat, chiar în pofida faptului că aceștia au aceleași drepturi asupra acestui apartament ca și dânsa, fiecareia din ei eventual revenind câte o $\frac{1}{3}$ din apartament, iar ambii reclamanți dețin cota de $\frac{4}{6}$, contra cotei de $\frac{2}{6}$ a pârâtei din apartament, adică cota-parte comună deținută de reclamanți depășește considerabil cota-parte deținută de reclamantă.

La 10 iunie 2015 reclamanții au înaintat în adresa intervenientului accesoriu notarul public Viorica Baldalova o cerere, prin care au solicitat clarificarea situației de stagnare a eliberării certificatelor de moștenitori legali.

Prin răspunsul nr. 64 din 21 iulie 2015 intervenientul accesoriu notarul public Viorica Baldalova a reiterat imposibilitatea legală eliberării certificatelor de moștenitori pe numele reclamanților în lipsa acordului prealabil al moștenitorilor privind determinarea cotelor-părți ale coproprietarilor defuncți în apartamentul - obiectul averii succesoarele.

Tot la data de 10 iunie 2015 reclamanții au înaintat în adresa pârâtei Dina Costina notificare, prin care au solicitat de la ultima ca în termen de până la 30 iunie

2015 să întreprindă măsuri de rigoare pentru deblocarea situației, inclusiv, prin modalitatea prezentării la notarul public Viorica Baldalova în vederea eliberării acordului la determinarea cotelor-părți ale proprietarilor defuncți în apartamentul în litigiu.

Specifică că, la această notificare reclamanții au primit răspunsul pârâtei din 25 iunie 2015, prin care ultima formal și în termeni generali a manifestat pretinsa sa disponibilitate la un dialog constructiv, dar în realitate nu a întreprins nici o acțiune, continuând să se eschiveze de la participarea la efectuarea actelor notariale necesare pentru deblocarea situației.

Consideră că, pârâta în mod intenționat și cu bună-știință obstrucționează efectuarea formalităților notariale pentru a amâna un termen cât mai îndelungat posibil obținerea de către reclamanți a dreptului de proprietate asupra apartamentului - obiect al masei succesoriale, în special, când pentru toată perioada tergiversării soluționării acestei probleme, pârâta va continua să posede și să se folosească unipersonal de acest apartament.

Această constatare, condiționează necesitatea soluționării problemei abordate pe cale judiciară.

Opinează reclamanții că, soluționarea și admiterea acestei cerințe va garanta realizarea efectivă pentru viitor de către ei a dreptului său de moștenitori legali ai averii moștenite și ar exclude situația necesității adresării eventuale separate în judecată cu o cerere similară, în cazul când pârâta va refuza accesul lor în apartament chiar în pofida dobândirii eventuale de către reclamanți a statutului de proprietari ai apartamentului în cauză.

Prin încheierea protocolară din 03 decembrie 2015, s-a admis cererea de înlocuire a părții în proces, fiind înlocuită Costina Dina (decedată la 19 octombrie 2015) cu succesorul său în drepturi Costin Serghei (f.d.87).

Pe parcursul examinării cauzei Costin Serghei a depus cerere reconvențională, solicitând stabilirea cotei din averea succesorală compusă din ap. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100112.129.01.076 între moștenitorii legal Dina Costina, Stanislav Baltaga și Nicolae Baltaga în urma decesului lui Veaceslav Lutețchii și Nicolae Lutețchii. Împărțirea bunului- proprietatea comună ap. 76 din bd. Traian 9, mun. Chișinău prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei părți a fiecăruia dintre ei.

Prin încheierea protocolară din 10 februarie 2016 a fost restituită cererea reconvențională înaintată de Costin Serghei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 03 august 2016, a fost admisă parțial acțiunea, s-a determinat după coproprietarii defuncți Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae câte ½ cotă-parte ideală în proprietate comună în devălmășie-apartamentul nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău. În rest cerințele reclamanților s-au respins ca neîntemeiate .

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, au fost respinse apelurile declarate de Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae, prin intermediul

avocatului Bondarenco Oleg și Costin Serghei, prin intermediul avocatului Chirica Iurie și menținută fără modificări hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 03 august 2016.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 10 martie 2017, Costin Serghei, prin intermediul avocatului Chirica Iurie a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, prin care s-au încălcat normele procedurale.

Consideră că instanța de apel nu a argumentat concluzia privind respingerea apelului și nu s-a expus asupra argumentelor invocate de apelant.

Afirmă că, pe parcursul examinării cauzei a formulat cerere reconvențională, pe care instanța a restituit-o, însă nu și-a argumentat soluția.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 21 decembrie 2016 (f.d.156), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia.

Or, prin copia plicului (f.d.171) prezentată de recurent se confirmă că ultimul a primit copia deciziei instanței de apel la 10 ianuarie 2017.

Astfel, recursul declarat la data de 10 martie 2017, se consideră depus în termen (f.d.160-163).

La data de 02 mai 2017, în adresa intimațiilor au fost expediate pentru cunoștință copia recursului cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017, recursul declarat de Costin Serghei, prin intermediul avocatului Chirica Iurie a fost considerat admisibil. În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de către Costin Serghei, prin intermediul avocatului Chirica Iurie, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Materialele cauzei denotă faptul că, de către Lutețchii Veaceslav (fiul) și Lutețchii Nicolae (tata) a fost privatizat apartamentul nr. 76 situat pe bd. Traian 9 mun. Chișinău, conform contractului de vânzare/cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 4-3 din 03 ianuarie 1996, înregistrat la 07 octombrie 2003, număr cadastral 0100112.129.01.076 (f.d.31-32).

La privatizare au participat două persoane Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae, fiecare deținând cu drept de proprietate câte ½ cotă parte ideală din apartamentul nr. 76 situat în mun. Chișinău, bd. Traian 9, ap. 76: .

După decesul proprietarilor apartamentului nr. 76 situat pe bd. Traian 9 mun. Chișinău, unicul proprietar al acestuia, în baza certificatului de moștenitor legal nr. 503 din 02 februarie 2011 a devenit soția lui Lutețchii Nicolae- Costina Dina. Dreptul de proprietate a acesteia a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 03 februarie 2011.

În baza contractului de donație din 12 martie 2011, înregistrat la Întreprinderea de Stat „Cadastru” la 16 martie 2011 fiul Dinei Costina- Costin Serghei a devenit proprietarul apartamentului nr. 76 situat pe bd. Traian 9 mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 10 octombrie 2011 s-a constatat faptul că, Baltaga Stanislav născut la 02 ianuarie 1989 și și Baltaga Nicolae născut la 25 iunie 1985 sunt copii din afara căsătoriei lui Veaceslav Lutețchii, născut la 19 iunie 1965, decedat la 03 septembrie 2007 (f.d.11-13).

Astfel, Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae sunt și nepoții lui Lutețchii Nicolae, născut la 04 octombrie 1938 și decedat la 01 august 2010.

Prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 februarie 2013 a fost recunoscut nul: certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietate comună- ½ cotă parte din ap. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău- din 25 iulie 2008, la nr. 1073(0100.08.56477), eliberat de către notarul Badalov Viorica pe numele lui Lutețchii Nicolae, cu radierea acestui înscris din Registrul bunurilor imobile; certificatul de moștenitor legal pe ½ cotă parte din ap. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău, eliberat la 25 iulie 2008, cu nr. 1075(0100/08/56478), de către notarul Badalov Viorica pe numele lui Lutețchii Nicolae, cu radierea acestui înscris din Registrul bunurilor imobile; certificatul de moștenitor legal, nr. 503 din 02 februarie 2011 (0100.11.8930) eliberat de către notarul Badalov Viorica pe numele Dinei Costina pe ap. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău, cu radierea acestui înscris din Registrul bunurilor imobile; contractul de donație a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău, încheiat între Dina Costina și Serghei Costin, autentificat de către notarul Viorica Badalov la 12 martie 2012, cu nr. 1004, cu radierea acestui înscris din Registrul bunurilor imobile(f.d.14-15, 16-18, 19-21).

La 11 februarie 2014, Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae s-a adresat către notarul public Badalov Viorica cu o cerere privind acceptarea moștenirii lăsate de către tatăl Lutețchii Veaceslav și bunelul Lutețchii Nicolae, solicitând totodată deschiderea dosarului succesoral și eliberarea certificatului de moștenitor(f.d.22-25).

La 04 februarie 2015 de către notarul public Badalov Viorica lui Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae le-au fost eliberate certificate de calitate de moștenitor al averii tatălui Lutețchii Veaceslav și bunelului Lutețchii Nicolae(f.d.26-29).

În urma solicitării lui Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae, precum și în temeiul hotărârilor judecătorești de către Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău filiala Întreprinderea de Stat „Cadastru” au fost operate modificările de rigoare în Registrul bunurilor imobile, fiind anulate toate actele translativ de proprietate cu privire la apartamentul nr. 76, situat pe bd. Traian 9, mun. Chișinău, apartamentul fiind reînregistrat după Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae cu titlu de proprietate comună în devălmășie (f.d.31).

Astfel, Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae s-au adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată, prin care au solicitat determinarea după coproprietarii defuncți Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae a dreptului de proprietate la cota-parte ideală a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău, în mărime de ½ pentru fiecare; obligarea pârâtului să nu creeze reclamanților obstacole pentru acces și posesiune a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel eronată.

Conform art. 344 alin.(1) din Codul Civil, proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari.

Conform art. 345 alin. (1) din Codul Civil, proprietatea poate fi caracterizată prin delimitarea cotei fiecărui proprietar (proprietate pe cote-părți) sau prin nedelimitarea cotelor-părți (proprietate în devălmășie).

Conform art. 346 alin. (1) din Codul Civil, fiecare coproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote-părți ideale din bunul comun. Cotele-părți sunt prezumate a fi egale până la probă contrară. Dacă bunul a fost dobândit printr-un act juridic, nu se va putea face probă contrară decât prin înscrisuri.

La caz instanța de recurs reține că, instanța de apel urma să stabilească cerințele reclamanților Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae în speță, or aceștia nu dispun de nici un temei legal de a solicita recunoașterea unui drept pentru o persoană decedată, care fiind în viață nu a pretins la determinarea cotelor părți în drept de proprietate din apartamentul litigios.

Scopul reclamanților fiind în final stabilirea cotelor-părți în averea succesorală rămasă după defuncți și partajarea ei între moștenitorii care sunt, reclamanții și pârâtul.

Practic hotărârea judecătorească adoptată și menținută de instanța de apel este imposibil de executat.

Despre acest fapt ne vorbește și prevederile art. 66 alin. (2) din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002, care indică că în cazul decesului unuia din coproprietari, certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietate comună în devălmășie se eliberează la locul deschiderii succesiunii în

baza cererii scrise a tuturor coproprietarilor și a moștenitorilor care au dreptul la succesiune.

Potrivit art. 166 CPC, este îndreptățită să depună cerere de chemare în judecată persoana care pretinde un drept împotriva alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

Astfel, examinând pricina, instanța de apel nu a verificat și elucidat aceste circumstanțe care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, aplicând eronat normele de drept material.

Or, în privința argumentului recurentului referitor la imposibilitatea recunoașterii dreptului de proprietate la cererea moștenitorilor după defuncți, instanța inferioară nu s-a expus și nu a dat nici un răspuns.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europe a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, 21 ianuarie 1999).

Totodată, Colegiul menționează că, prin încheierea protocolară din 03 decembrie 2015 s-a admis cererea de înlocuire a părții în proces, fiind înlocuită Costina Dina (decedată la 15 octombrie 2015) cu succesorul său în drepturi Costin Serghei (f.d.60).

Pe parcursul examinării cauzei Costin Serghei a depus cerere reconvențională împotriva lui Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae, intervenient accesoriu notarul public Badalov Viorica solicitând stabilirea cotei din averea succesorală compusă din ap. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău între moștenitorii legali Costina Dina, Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae în urma decesului lui Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae. Împărțirea bunului- proprietatea comună ap. 76 din bd. Traian, mun. Chișinău prin vânzarea acestuia la licitație și distribuirea prețului către proprietari proporțional cotei părți a fiecăruia dintre ei (f.d.56-59).

Cererea reconvențională înaintată de Costin Serghei a fost restituită prin încheierea protocolară din 10 februarie 2016 (f.d.87).

În conformitate cu art. 172 alin.(2) Cod de Procedură Civilă, intentarea acțiunii reconvenționale se face conform regulilor generale de intentare a acțiunii.

Potrivit art. 170 alin. (2) din Codul de procedură Civilă, cererea de chemare în judecată se restituie printr-o încheiere motivată, în care judecătorul indică instanța unde trebuie să se adreseze reclamantul, dacă pricina nu este de competența instanței respective, sau modalitatea de înlăturare a circumstanțelor care împiedică intentarea procesului.

Contrar acestor prevederi imperative ale legii, prima instanță greșit a restituit printr-o încheiere protocolară cererea reconvențională înaintată de Costin Serghei,

deoarece întrebarea dată urma a fi soluționată printr-o încheiere motivată în care să fie expuse temeiurile restituirii.

Curtea de Apel Chișinău, judecând apelul declarat de către Costin Serghei, prin intermediul avocatului Chirica Iurie, a omis aceste circumstanțe și nu s-a expus asupra temeiniciei încheierii sus-menționate precum și a tuturor motivelor invocate în cererea de apel. Despre încălcarea în cauză apelantul a invocat în cererea de apel (f.d.100). Același lucru este invocat și în cererea de recurs (f.d.162).

Prin urmare, Colegiul constată că, soluția instanței de apel nu conține o verificare a legalității hotărârii instanței de fond și mai mult o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii.

În această situație, instanța de recurs pune la îndoială faptul că instanțele ierarhic inferioare au soluționat toate problemele prevăzute de lege în speță, au determinat circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, iar la întrebările de drept ridicate de către pârât/apelant a fost obținut un răspuns afirmativ sau negativ.

Deci, instanțele de judecată urmau să constate cu certitudine care este obiectul litigiului, drepturile cui au fost încălcate, de către cine, care este temeiul legal de a se adresa cu astfel de cerințe și în final instanțele urmau să de-a apreciere tuturor cerințelor înaintate de participanții la proces.

Suplimentar, având în vedere jurisprudența CEDO, se atestă că instanțele judecătorești naționale au obligația de a-și motiva deciziile (Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, § 61, seria A nr. 288).

Întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în dependență de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (Ruiz Torija c. Spaniei, 9 decembrie 1994, § 29, seria A nr. 303-A).

Deși articolul 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărâre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate (Taxquet c. Belgiei [MC], NR. 926/05, § 91, CEDO 2010).

Pe cale de consecință, se reține că neglijarea unor asemenea aspecte de către instanța de apel, constituie o violare a articolului 6 § 1 al CEDO.

În ansamblu, faptele descrise mai sus, sugerează că erorile judiciare manifestate prin încălcarea art. 170 alin. (2) al CPC și a garanțiilor consacrate în art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului sunt esențiale și nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

La fel, având în vedere că normele de drept procedural au un caracter absolut, fiind reglementate de norme imperative, iar încălcarea acestora atrage după sine casarea deciziei, instanța de recurs nu va mai analiza celelalte motive invocate prin cererea de recurs.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către

Costin Serghei, prin intermediul avocatului Chirica Iurie, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La judecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o hotărâre legală, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat către Costin Serghei, prin intermediul avocatului Chirica Iurie.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Baltaga Stanislav și Baltaga Nicolae împotriva lui Costin Serghei cu privire la determinarea după coproprietarii defuncți Lutețchii Veaceslav și Lutețchii Nicolae a dreptului de proprietate la cota-parte ideală a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău, în mărime de $\frac{1}{2}$ pentru fiecare, obligarea pârâtului să nu creeze reclamanților obstacole pentru acces și posesiune a apartamentului nr. 76, bd. Traian 9, mun. Chișinău cu încasarea cheltuielilor de judecată și se remite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală

Luiza Gafton

Nicolae Craiu